

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIO IR
KAIMO PLĖTROS 2023–2027 M.
STRATEGINIO PLANO
INTERVENGINĖ PRIEMONĖ
„JAUNUOLYNŲ UGDYMAS“

Gegužė, 2023

zum.lrv.lt

Priemonės tikslai

- ✓ Priemonė atitinka bendrosios žemės ūkio politikos tikslą – prisidėti prie klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos, be kita ko, mažinant išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir didinant anglies dioksido sekvestraciją, taip pat plėtoti tvariąją energetiką.
- ✓ Priemonė prisideda prie nacionalinio žemės ūkio ir kaimo plėtros poreikio įgyvendinimo – didinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų absorbuojamumą skatinant miškų veisimą.

Paramos forma ir remiama veikla

- ✓ Parama teikiama dotacijos forma, taikant nustatytą vieneto įkainį.
- ✓ Pagal intervencinę priemonę remiama veikla – jaunuolynų (iki 20 metų amžiaus) ugdymas.
- ✓ Veikla turi būti vykdoma kaimo vietovėje.

Galimi pareiškėjai

Pareiškėjais gali būti:

- ✓ ne jaunesni kaip 18 metų amžiaus fiziniai asmenys;
- ✓ juridiniai asmenys, išskyrus asmenis, kuriems pavesta patikėjimo teise valdyti, naudoti valstybinius miškus ir jais disponuoti įstatymų nustatyta tvarka, vykdyti juose kompleksinę miškų ūkio veiklą (netaikoma savivaldybėms);
- ✓ savivaldybės.

Tinkamumo gauti paramą sąlygos ir reikalavimai

- ✓ Pareiškėjas turi užtikrinti, kad išlaidos, kurioms finansuoti prašoma paramos, nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų Europos Sąjungos fondų ir kitų viešųjų lėšų;
- ✓ parama teikiama projektams, vykdomiems Lietuvos Respublikos teritorijoje;
- ✓ pareiškėjas neturi įsiskolinimų Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui ir Valstybinio socialinio draudimo fondui. Taip pat neturi įsiskolinimų Nacionalinei mokėjimo agentūrai arba turi patvirtintą įsiskolinimo gražinimo grafiką;

Tinkamumo gauti paramą sąlygos ir reikalavimai

- ✓ miškas (miško žemė), kuriame atliekamas jaunuolynų ugdymas, turi priklausyti pareiškėjui nuosavybės teise, bendrosios dalinės arba jungtinės nuosavybės teise, būti nuomojamas, valdomas panaudos ar kitais teisėtais pagrindais nuo paramos paraiškos pateikimo dienos ne trumpiau kaip iki kontrolės laikotarpio pabaigos. Kai miškas yra valdomas bendrosios dalinės arba jungtinės nuosavybės teise, vienas iš bendraturčių, teikdamas paramos paraišką, turi pateikti bendraturčių sutikimą, kuriame išdėstomas sutikimas numatytai veiklai jų miško (miško žemės) dalyje vykdyti iki kontrolės laikotarpio pabaigos. Nuomos, panaudos, pirkimo–pardavimo ar kito teisėto naudojimosi mišku (miško žeme) sutartys iki paramos paraiškos vertinimo pabaigos turi būti įregistruotos VĮ Registrų centre. Nuomos, panaudos sutartyje ar kituose valdymo teisę suteikiančiuose dokumentuose turi būti aptartos jaunuolynų ugdymo veiklos galimybės;

Tinkamumo gauti paramą sąlygos ir reikalavimai

- ✓ tinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos išlaidos, patirtos ne anksčiau kaip nuo paramos paraiškos pateikimo dienos;
- ✓ duomenys paramos paraiškoje turi atitikti projekto duomenis. Paramos paraiškoje turi būti nurodyti visi sklypai, kuriuose bus ugdomi jaunuolynai, šių sklypų kadastro numeriai bei plotai, už kuriuos prašoma paramos;
- ✓ jaunuolynų ugdymas turi būti suprojektuotas **vidinės miškotvarkos projekte** arba pateikiama Valstybinėje miškų tarnyboje registruoto specialisto, turinčio teisę rengti vidinės miškotvarkos projektus, **išvada** (kai pareiškėjas yra fizinis asmuo, išvados rengėju negali būti pats pareiškėjas. Kai pareiškėjas yra juridinis asmuo, išvados rengėju negali būti juridinį asmenį atstovaujantis asmuo), dėl jaunuolynų ugdymo kirtimų reikalingumo pagal Miško kirtimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. D1-79 „Dėl Miško kirtimų taisyklių patvirtinimo“, nuostatas. Šie dokumentai turi būti pateikti kartu su paramos paraiška;

Tinkamumo gauti paramą sąlygos ir reikalavimai

- ✓ kartu su paramos paraiška pateikti ugdomų plotų ribas skaitmeniniu SHAPE formatu, nurodant žemės sklypo (-ų) kadastro ir sklypo (-ų) taksacinį (-ius) numerį (-ius), kuriame (-uose) bus vykdomi jaunuolynų ugdymo darbai. Nesant galimybės ugdomų plotų ribas pateikti skaitmeniniu SHAPE formatu, jaunuolynų ugdymo ploto lūžio kampai pagal projekto brėžinį turi būti pažymėti stulpeliais ar kitais aiškiai matomais ženklais;
- ✓ paramos paraiška ir kiti susiję dokumentai turi būti užpildyti lietuvių kalba.

Parama neteikiama jeigu:

- ✓ vadovaujantis ES teisės aktais ir Dirbtinai sukurtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. 3D-889 „Dėl Dirbtinai sukurtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodikos patvirtinimo“, nustatoma, kad pareiškėjas arba paramos gavėjas dirbtinai sukūrė paramai gauti reikalingas sąlygas;
- ✓ pareiškėjas turi finansinių sunkumų, t. y. pareiškėjas bankrutuoja arba yra likviduojamas;
- ✓ jaunuolynų ugdymas projektuojamas ne miško žemėje (ploto priskyrimo miško žemei faktą Nacionalinė mokėjimo agentūra tikrina VĮ Registrų centre arba Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastrė);
- ✓ jaunuolynų ugdymui rezervatiniuose (I miškų grupės) miškuose ir miesto miškuose.

Paramos teikimo apribojimas

- ✓ Tame pačiame plote parama jaunuolynų ugdymui gali būti teikiama tik du kartus per Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano įgyvendinimo laikotarpį. Antrą kartą parama jaunuolynų ugdymui tame pačiame plote gali būti teikiama, jeigu paraiška pakartotiniam jaunuolynų ugdymui pateikta praėjus ne mažiau kaip trejiems metams po ankstesnio jaunuolynų ugdymo. Jeigu parama jaunuolynų ugdymui vieną kartą jau buvo skirta, trejų metų laikotarpio terminas skaičiuojamas nuo pareiškėjui išmokėtos galutinės paramos sumos iki naujos paraiškos pateikimo dienos.

Įsipareigojimai

- ✓ Pareiškėjas įsipareigoja nekeisti projekto įgyvendinimo vietos ir sąlygų nuo sprendimo skirti paramą priėmimo dienos iki kontrolės laikotarpio pabaigos;
- ✓ neparduoti ir kitaip neperleisti kitam asmeniui turto į kurį investuojama paramos lėšomis, nuo sprendimo skirti paramą priėmimo dienos iki kontrolės laikotarpio pabaigos;
- ✓ užtikrinti reikalavimą, kad paramos paraiškoje numatytos išlaidos, nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų Europos Sąjungos fondų ir kitų viešųjų lėšų;
- ✓ sudaryti sąlygas asmenims, turintiems teisę audituoti ir (arba) kontroliuoti, tikrinti, kaip vykdoma veikla, laikomasi sąlygų, už ką buvo skirta parama (kompensacinė išmoka), kaip yra vykdomas projektas ir (arba) kaip vykdoma veikla po lėšų projektui įgyvendinti skyrimo ir (arba) projekto įgyvendinimo pabaigos;

Įsipareigojimai

- ✓ teikti visą informaciją ir duomenis, reikalingus statistikos tikslams ir Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų Strateginio plano įgyvendinimo stebėsenai bei reikalingiems vertinimams atlikti;
- ✓ projekto įgyvendinimo ir kontrolės laikotarpiu dirbtinai nekurti sąlygų paramai gauti;
- ✓ jaunuolynų ugdymo kirtimus atlikti laikantis Miško kirtimų taisyklių reikalavimų;
- ✓ nesant galimybės ugdomų plotų ribas pateikti skaitmeniniu SHAPE formatu, jaunuolynų ugdymo ploto lūžio kampus pagal projekto brėžinį pažymėti stulpeliais ar kitais aiškiai matomais ženklais;
- ✓ kartu su mokėjimo prašymu (-ais) pateikti Valstybinės miškų tarnybos pažymą (-as) apie jaunuolynų ugdymo kirtimų atitiktį Miško kirtimų taisyklių reikalavimams.

Paramos dydis

- ✓ Parama skiriama mokant vienkartinę nustatyto dydžio išmoką **už ugdomo jaunuolyno hektarą – 365 Eur.**
- ✓ Parama skiriama nepažeidžiant nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos reikalavimų, vadovaujantis 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo nereikšmingai (*de minimis*) pagalbai. Bendra pagalbos suma, suteikiama pareiškėjui ir su juo susijusiems ūkio subjektams, negali viršyti 200 000 Eur (du šimtai tūkstančių eurų) per trejų fiskalinių metų laikotarpį.

Tinkamos finansuoti išlaidos

- ✓ jaunuolynų (nuo 8 iki 20 metų amžiaus) ugdymo išlaidos. Jaunuolynų ugdymo kirtimai gali būti pradami 8-aisiais metais, t. y. kai jiems jau yra sukakę 7-eri metai ir jaunuolynas gali būti ugdomas iki jam sukaks 20 metų;
- ✓ tinkamos finansuoti išlaidos apskaičiuojamos kiekvienam projektui pagal numatomą vykdyti jaunuolynų ugdymo plotą;
- ✓ ugdomo jaunuolyno plotas, už kurį prašoma paramos, negali būti didesnis negu nurodytas jaunuolyno ugdymo reikalingumą pagrindžiančiuose dokumentuose ir negali būti didesnis už miško žemės plotą nurodytą VĮ Registrų centre arba Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastrė;
- ✓ jaunuolynų ugdymo darbai turi būti vykdomi po paramos paraiškos pateikimo dienos ir atlikti per 12 mėnesių nuo sprendimo skirti paramą priėmimo. Jeigu paramos paraiškos teikimo metais jaunuolyno amžius yra 19 metų, ugdymo darbai turi būti atlikti iki einamųjų metų gruodžio 31 d.

Netinkamos finansuoti išlaidos

- ✓ išlaidos, nesusijusios su remiama veikla;
- ✓ išlaidos, viršijančios nustatytą įkainį (išmokos dydį);
- ✓ investicijos į turtą, kurio valdymo (naudojimo) teisė pareiškėjui apribota, t. y. turtas areštuotas;
- ✓ jaunuolynų ugdymas plotuose, kuriuose miškas įveistas pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos sritį „Miško veisimas“;
- ✓ išlaidos jaunuolynų ugdymui ne miško žemėje;
- ✓ jaunuolynų ugdymo išlaidos plotuose, už kurių ugdymą parama pagal šią intervencinę priemonę jau buvo skirta du kartus.

Projekto įgyvendinimo trukmė ir įsipareigojimų laikotarpis

- ✓ Projekto įgyvendinimo trukmė negali viršyti 12 mėnesių laikotarpio nuo sprendimo skirti paramą priėmimo dienos. Per šį laikotarpį reikia įvykdyti jaunuolynų ugdymo kirtimus ir pateikti mokėjimo prašymą. Jaunuolynų ugdymo darbų atlikimo data nustatoma remiantis data, kada išduota Valstybinės miškų tarnybos pažyma apie jaunuolynų ugdymo kirtimų atitiktį Miško kirtimų taisyklių reikalavimams.
- ✓ **Kontrolės laikotarpis** – iki galutinio paramos išmokėjimo dienos per kurį tikrinama, kaip paramos gavėjas laikosi paramos paraiškoje nustatytų įsipareigojimų.

Paraiškų teikimo, vertinimo ir tvirtinimo tvarka

- ✓ Paraiškos Nacionalinei mokėjimo agentūrai teikiamos užpildant ŽŪMIS elektroninę dokumento formą, naudojantis ŽŪMIS portalo interneto prieiga adresu <https://zumis.lt>. Kitais būdais pateiktos paraiškos nepriimamos.
- ✓ Pareiškėjas per vieną paramos paraiškų teikimo etapą gali pateikti vieną paramos paraišką.
- ✓ Paramos paraiškų pildymas, registravimas ir vertinimas atliekamas Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano administravimo taisyklių nustatyta tvarka.
- ✓ Priemonei taikomas projekto priskyrimo regionams (Sostinės regionui arba Vidurio ir vakarų Lietuvos regionui) principas – pagal projekto įgyvendinimo vietą (tuo atveju jeigu projektas įgyvendinamas abiejuose regionuose, priskiriama tam regionui, kuriame planuojama didžioji dalis projekto investicijų).
- ✓ Paramos paraiškoms atrankos kriterijai netaikomi.
- ✓ Pareiškėjas tampa paramos gavėju, kai priimamas sprendimas skirti paramą. Paramos sutartis nesudaroma.

Mokėjimo prašymo teikimo ir paramos išmokėjimo tvarka

- ✓ Paramos gavėjas po kiekvieno projekto įgyvendinimo etapo, kaip numatyta paraiškoje, Nacionalinei mokėjimo agentūrai pateikia užpildytą mokėjimo prašymą.
- ✓ Mokėjimo prašymai kartu su reikiamais priedais turi būti užpildyti lietuvių kalba ir pateikti per ŽŪMIS.
- ✓ Paramos gavėjas gali pateikti iki dviejų mokėjimo prašymų.
- ✓ Šiai priemonei taikomas išlaidų kompensavimo mokėjimo būdas.

Mokėjimo prašymo teikimo ir paramos išmokėjimo tvarka

- ✓ Kartu su mokėjimo prašymu turi būti pateikta Valstybinės miškų tarnybos pažyma apie jaunuolynų ugdymo kirtimų atitiktį Miško kirtimų taisyklių reikalavimams.
- ✓ Išlaidų pagrindimą ir apmokėjimo įrodymo dokumentų pateikti nereikia.
- ✓ Parama mokama už plotą, ne didesnę nei nurodytas paramos paraiškoje ir nustatytą patikros vietoje metu.

Sankcijos

- ✓ Netinkamai įgyvendinančiam (įgyvendinusiame) projektą pareiškėjui ar paramos gavėjui gali būti taikomos sankcijos: paramos dydžio sumažinimas, paramos neskyrimas, reikalavimas grąžinti visą ar dalį išmokėtos paramos, kitos poveikio priemonės dėl su gauta arba prašoma parama susijusių įsipareigojimų nevykdymo ir (arba) nustatytų reikalavimų nesilaikymo.
- ✓ Detali sankcijų apskaičiavimo ir taikymo tvarka nustatyta Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano intervencines priemones taikymo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. vasario 14 d. įsakymu Nr. 3D-80 „Dėl Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano intervencines priemones taikymo metodikos patvirtinimo“.

Sankcijos

- ✓ Jeigu jaunuolynų ugdymo kirtimai neatlikti ir pažyma apie jaunuolynų ugdymo kirtimų atitiktį Miško kirtimų taisyklių reikalavimams neišduota per 12 mėnesių nuo sprendimo skirti paramą priėmimo (kai paraiškos teikimo metais jaunuolyno amžius yra 19 metų, jaunuolynų ugdymo kirtimai neatlikti ir pažyma neišduota iki einamų metų gruodžio 31 d.), parama už tokį plotą neteikiama.
- ✓ Jeigu Valstybinė miškų tarnyba nustato, kad jaunuolynų ugdymo kirtimas neatliktas arba atliktas nesilaikant Miško kirtimų taisyklių reikalavimų, parama neteikiama už tą ploto dalį, kurioje kirtimai nebuvo įvykdyti arba jie įvykdyti nesilaikant Miško kirtimų taisyklių reikalavimų.
- ✓ Jei patikros vietoje metu ugdomo jaunuolyno plotas nepažymėtas stulpeliais ar kitais aiškiai matomais ženklais arba nepateiktas skaitmeninis dokumentas su ugdomų plotų ribomis SHAPE formatu, plotas matuojamas pagal natūralias ugdomo jaunuolyno ribas, o parama mokama pagal faktinį patikros metu nustatytą plotą. Jeigu neįmanoma nustatyti ugdomo jaunuolyno ploto natūralių ribų, matavimai nevykdomi ir parama už tokį plotą neteikiama.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Ačiū už dėmesį

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA
PVM kodas LT886751917

Biudžetinė įstaiga
Gedimino pr. 19,
LT-01103 Vilnius

+370 5 239 11 11
zum@zum.lt
zum.lrv.lt